

Kristýna Hanusová, Italští uprchlíci na Sušicku v období první světové války. Bakalářská práce Ústavu romanistiky FF JU, České Budějovice 2018, 58 s. + přílohy.
vedoucí práce: Mgr. Václav Grubhoffer, Ph.D.

Posudek vedoucího:

Kristýna Hanusová si zvolila za téma své bakalářské práce v Čechách dosud málo probádanou problematiku nuceného pobytu italských vysídlenců na našem území v průběhu první světové války. Přestože šlo o jev poměrně masový, který se týkal velkého množství českých a moravských vesnic, městeček i větších měst, stojí daná tematika na okraji zájmu českých historiků, což platí bohužel i o představitelích regionálních dějin, jež mají příslušné prameny i italskou stopu v lokální historii svých regionů doslova na dosah ruky. Velký zájem o tuto zásadní kapitolu z dějin česko-italských vztahů naopak systematicky projevuje italská historiografie.

Hned v úvodu posudku budiž zdůrazněno, že autorka bakalářské práce sepsala mimořádně zdařilé historické pojednání, které splňuje kritéria kvalitní vědecké studie, přestože není studentkou historického oboru. Dokázala se výborně vyrovnat se všemi klíčovými fázemi historického výzkumu – heuristikou pramenů, jejich kritikou i následnou interpretací. O téma, kterému se rozhodla věnovat, projevila hluboký zájem, jež jí pomohl překonat i pochopitelné obtíže způsobené chybějícím historickým školením. Konkrétně mám na mysli například schopnost orientovat se v archivních institucích, či studium dobových rukopisných pramenů v německém jazyce, které jsou v podstatě řemeslnou dovedností. Za zvláštní zmínku nepochybně stojí autorčina práce s prameny uloženými v Národním archivu v Praze, jež byly vytěženy patrně vůbec poprvé. Výsledek úsilí Kristýny Hanusové by zcela jistě obstál v konkurenci kvalitních bakalářských prací absolventů historie. Nutno zdůraznit, že jde o práci původní, založenou právě na kritice a interpretaci široké škály archivních dokumentů, navíc značně torzovitých. Autorka je však především italianistkou, což její kvalifikační práci dodává řadu dalších bonusů – zejména její schopnost obohatit téma o pohled italské historiografie, porozumění italsky psané odborné literatuře i poměrně unikátnímu dobovému prameni, listu Pro memoria italského duchovního působícího na Sušicku, který přinesl zásadní informace o životě italských uprchlíků v této oblasti.

Bakalářská práce má jasnou a logickou strukturu, je psána čtivým a velmi kultivovaným jazykem bez prohrěšků vůči českému pravopisu a zbytečných překlepů. Je členěna do čtyř částí – esejistického úvodu, dvou tematických kapitol a hutného syntetického závěru. Přestože

samotné jádro rozpravy a originální badatelský výsledek tvoří zejména třetí kapitola týkající se přímo italských uprchlíků na Sušicku, jejich příjezdu, pobytu a odjezdu, nelze opomenout ani v pořadí druhou kapitolu Italští vysídlenci v historiografii, v níž autorka představila období první světové války z hlediska české i italské historiografie, poté velmi zdařile shrnula dosavadní poznatky o italských vysídlencích v Čechách a na Moravě, opět optikou dějepiscectví obou zemí. Volba historiografického pohledu se ukázala být jako šťastná, mimo jiné se tak autorka vyhnula v bakalářských pracích obvyklým popisným pasážím kompilačního charakteru, prokázala solidní orientaci v širším tématu, zároveň zasadila předmět svého bádání do barvitého historického kontextu. Domnívám se, že i podkapitoly věnované tématu italských vysídlenců v české a italské historiografii by obstály jako publikační výstup, protože představují v českém prostředí první pokus o shrnutí dosavadního bádání. Stranou zájmu přitom Kristýna Hanusová neponechala ani četné projekty italsko-českého přátelství, například putovní výstavy, jež s výzkumem italského exilu v Čechách a na Moravě za Velké války bezprostředně souvisejí a dokládají, že jde o téma živé a aktuální.

Funkční a opodstatněnou je i pozoruhodná obrazová příloha, která vhodně dokresluje poznatky obsažené v textu kvalifikační práce. Její čtenář si tak může udělat lepší představu o základním pramenném výzkumu pro oblast Sušicka, místech, odkud vysídlení Italové pocházeli, lokalitách, kde našli přechodný nový domov. Torzovité a často mlčící prameny autorka dokázala ve všech dílčích tématech své bakalářské práce konfrontovat s poznáním o každodenním životě italských komunit na jiných místech Čech a Moravy, mimo jiné i prostřednictvím přiložených dobových fotografií, které, ač nepocházejí přímo ze studovaného regionu, poskytují silné a autentické svědectví.

K bakalářské práci Kristýny Hanusové mám jedinou drobnou výhradu, která nijak nemění mé celkově vysoce kladné hodnocení. Domnívám se, že v úvodní části práce věnované obecně období první světové války mohla být věnována o něco hlubší pozornost pohledu současné italské historiografie, která nepatří v českém prostředí k nejpřekládanějším. Autorka tak mohla ještě více uplatnit své jazykové kompetence a znalost italského jazyka.

Přes zmíněnou výhradu pokládám bakalářskou práci Kristýny Hanusové za vynikající a přínosnou, jednoznačně ji **doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm výborně.**

Mgr. Václav Grubhoffer, Ph.D.

České Budějovice 9. srpna 2018